

Motion till riksdagen
2010/11:So396

av Maria Abrahamsson och Olof Lavesson (M)

Barnlösas möjligheter att bilda familj

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en reglering av surrogatmödraskap.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ensamståendes rätt att insemineras inom svensk sjukvård.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om villkoren för könskorrigering.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av adoptionsreglerna.¹

Fel! Okänt namn på

¹ Yrkande 4 hänvisat till CU.

Motivering

Surrogatmödraskap är inte reglerat i svensk lag trots att den medicinska möjligheten att bli förälder med hjälp av en surrogatmoder har funnits i åtskilliga år. Det förekommer och är fullt lagligt att kvinnor bär och föder fram barn åt någon annan. Däremot är det olagligt (7 kap. 5 § lagen om genetisk integritet m.m.) att ”vanemässigt eller med vinstsyfte” assistera vid surrogatarrangemang. Förbudet innebär att svenska par tvingas att anlita – och betala – surrogatmödrar utomlands.

Det borde inte ligga i statens intresse att via lagstiftning förbjuda vuxna, friska människor att få barn. I det ligger att regering och riksdag bör ta bort de lagliga hinder som finns i Sverige för att inom den offentligt finansierade vården eller på privat klinik hjälpa barnlösa. Om det finns kvinnor som av ideella skäl eller mot betalning vill hjälpa barnlösa par med den processen, bör staten inte lägga krokben för det. Därmed inte sagt att det är skattebetalarna som ska stå för notan.

I Sverige har hetero- och homosexuella kvinnor som ingått äktenskap, eller är samboende, rätt att bli inseminerade inom hälso- och sjukvården. Samma rätt har däremot inte ensamstående ofrivilligt barnlösa kvinnor. När deras barnlängtan blir för stark återstår att låta inseminera sig på klinik utomlands. Det orättvisa i denna diskriminering av barnlösa kvinnor är ännu mer uppenbar efter 2005, då inseminering av lesbiska par blev möjligt i Sverige på samma villkor som för heterosexuella par. Denna orättvisa bör snarast undanröjas, vilket inte heller i detta fall behöver innebära att verksamheten ska finansieras via skattsedeln.

Transpersoners rättigheter i dagens Sverige är klart eftersatta. Det är inte väl ställt i en demokrati och rättsstat när tvångssterilisering är ett absolut villkor för att transsexuellt diagnostiserade personer ska få genomgå en så kallad könskorrigering.

Absurt är också att en transperson som redan har ingått äktenskap med sin partner måste skilja sig innan han eller hon får könskorrigera sig. Allt för att sedan gifta sig med samma partner igen.

Det har gått drygt tre år sedan Könstillhörighetsutredningen (SOU 2007:16) presenterade sitt förslag till en ny lag i syfte att ersätta den snart 40 år gamla lagen om fastställande av könstillhörighet i vissa fall. Därefter har ingenting hänt. Det är hög tid att utredningens förslag blir verklighet.

Ett sätt att öka barnlösas lycka – såväl homo- som heterosexuellas – vore att mjuka upp reglerna för adoption av barn i Sverige. Riksdagen kan inte bestämma vilka adoptionsregler som ska gälla i andra länder, men i vårt eget land borde det inte vara så svårt och byråkratiskt krångligt att få adoptera ett barn som det är i dag.

Stockholm den 21 oktober 2010

Maria Abrahamsson (M)

Olof Lavesson (M)